

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžf/60/2015
Identifikačné číslo spisu: 5014201239
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5014201239.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Aleny Adamcovej v právnej veci žalobkyne: Ing. K. O., bytom O., právne zastúpenej JUDr. Máriou Uheľ Greňovou, advokátkou so sídlom Družstevná 2, Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100308/1/406739/2014 zo dňa 12.09.2014, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/132/2014-91 zo dňa 7. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/132/2014-91 zo dňa 7. apríla 2015 p o t v r d z u j e.

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ako nedôvodnú zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania a zrušenia vyššie uvedeného rozhodnutia žalovaného ako i rozhodnutia Daňového úradu Žilina, pobočka Martin (ďalej len „správca dane“), č. 9514301/5/3221600/2014 zo dňa 02.07.2014, ktorým tento podľa § 156 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31.07.2014 (ďalej len „daňový poriadok“) vyrubil žalobkyni úrok z omeškania vo výške 2 784,80 Eur (ďalej len „úrok z omeškania“) za nezaplatenie dane z príjmov fyzickej osoby vo výške 4 641,36 Eur priznanej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2009 v lehote splatnosti 31.03.2010.

Žalovaný napadnutým rozhodnutím prvostupňové rozhodnutie správcu dane postupom podľa § 74 ods. 5 daňového poriadku potvrdil.

Podľa § 250k ods. 1 OSP krajský súd neúspešnej žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd súdny prieskum zákonnosti napadnutých rozhodnutí a postupu predchádzajúceho ich vydaniu zameril na zistenie dodržania zákonných podmienok na vyrubenie predmetného úroku z omeškania podľa § 156 ods. 1 písm. a) daňového poriadku. V danej súvislosti skúmal, či daňové orgány pri rozhodovaní vo veci vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu pri vyslovení právneho názoru, že daň z príjmov žalobkyne za rok 2009, ktorú uviedla v daňovom priznaní, nebola v súlade so zákonom zaplatená v lehote splatnosti do 31.03.2010 a či v dôsledku tejto skutočnosti vzniklo právo správcu dane rozhodnutím vyrubiť žalobkyni úrok z omeškania z výšky nezaplatennej dane po lehote splatnosti, teda za obdobie od 01.04.2010 do 31.03.2014 tak, ako konštatuje správca dane v napadnutom rozhodnutí prvého stupňa.

Z obsahu administratívneho spisu krajský súd konštatoval zistenia, že žalobkyňa do troch mesiacov po skončení zdaňovacieho obdobia, v súlade s § 49 ods. 2 daňového poriadku podala daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2009, pričom podľa prezenčnej pečiatky toto doručila na Daňový úrad Martin dňa 30.03.2010. Deklarovala ním daň na úhradu vo výške 4 641,36 Eur. Tieto skutočnosti žalobkyňa v administratívnom konaní nespochybnila, ani nespochybnila údaje, ktoré sú obsahom podaného daňového priznania, vrátane skutočnosti, že daňové priznanie bolo ňou vypísané, podpísané a podané u príslušného správcu dane.

K žalobným dôvodom krajský súd uviedol, že tieto sa týkajú plnenia si daňových povinností za predchádzajúce zdaňovacie obdobia, konkrétne za zdaňovacie obdobie roku 1999, ktoré nie je predmetom tohto konania. Z obsahu žalobkyňou poukazovaného rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2009 a pre účely tohto trestného konania predloženého znaleckého posudku vypracovaného Ing. E. Q. pod č. 1/2009 mal krajský súd preukázané, že orgány činné v trestnom konaní dokazovali príjem žalobkyne za zdaňovacie obdobie, pričom uvedeným rozsudkom okresného súdu bola žalobkyňa oslobodená spod obžaloby pre trestný čin skrátenia dane a poisťného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona. Krajský súd poukázal na konštatovanie trestného rozsudku, že za zdaňovacie obdobie roku 1999 žalobkyni vznikla daňová povinnosť nie vo výške 466 263,- Sk, ale vo výške 7 425,- Sk.

Podľa krajského súdu uvedené trestné konanie s prejednávanou vecou nesúvisí. Základom pre vyrubenie úroku z omeškania je oneskorená úhrada dane z príjmov za rok 2009, a nie za rok 1999. Taktiež námietky žalobkyne, týkajúce sa platby sumy 466 263,- Sk, sa týkajú vyrubenia dane z príjmov fyzickej osoby (žalobkyne) za rok 1999, určenej platobným výmerom Daňového úradu Martin č. 666/2201/23874/02/Rev zo dňa 25.02.2002, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.04.2002. Obsah tohto platobného výmeru, tvrdenia žalobkyne o úhradách tejto čiastky v roku 2005, ako aj žalobkyňou poukazované úhrady daňových povinností za roky 2003 a 2004, krajský súd posúdil ako nesúvisiace s prejednávanou vecou, pretože sa týkajú iných zdaňovacích období. Poukázal na skutočnosť, že úhrady daňových nedoplatkov zo sumy 466 263,- Sk, zaplatené žalobkyňou v troch splátkach v roku 2005, sa realizovali ešte pred samotným vznikom daňovej povinnosti na dani z príjmov za rok 2009. Preto uvedenú obranu žalobkyne, taktiež pokiaľ poukazovala na obchodno-závazkové vzťahy so spoločnosťou H.T.H. spol. s r. o., krajský súd vyhodnotil ako týkajúce sa skoršieho zdaňovacieho obdobia (roku 1999) a nesúvisiace s predmetom tohto konania.

S poukazom na viazanosť súdu obsahom a petitom žaloby v konaní podľa piatej časti OSP krajský súd konštatoval nepreukázanie súvislosti rozhodnutí o dodatočnom určení daňovej povinnosti z príjmu fyzických osôb za rok 1999 žalobkyni a o následnom vyrubení penále za nezaplatenie uvedenej dane (rozhodnutia správcu dane v poradí uvádzaných daňových povinností č. 666/2201/23874/02/Rev zo dňa 25.02.2002 a č. 666/2100/4563/03/Bur zo dňa 28.01.2003), pričom tieto nie sú predmetom súdneho prieskumu zákonnosti napádaných rozhodnutí v tomto konaní.

Z uvedeného dôvodu krajský súd ani nevyhodnocoval správnosť aplikácie ustanovenia § 58 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“), na ktorý žalobkyňa poukazovala v súvislosti s námietkou nesprávnej identifikácie a použitia správcom dane ňou realizovaných platieb. Aj z tohto

dôvodu uvedené žalobné argumenty, pre posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím správcu dane, krajský súd posúdil ako nedôvodné.

K poukazu žalobkyne na nevyhovenie jej žiadosti o úľavu alebo odpustenie daňového nedoplatku podľa § 64 zákona o správe daní krajský súd uviedol, že v tomto konaní je predmetom súdneho prieskumu právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správcu dane, vychádzajúce z údajov daňového priznania žalobkyne za rok 2009, a nie rozhodnutie správcu dane o žiadosti daňového dlžníka o povolenie úľavy alebo odpustenie daňového nedoplatku v zmysle ustanovenia § 64 ods. 2 citovaného zákona. Zároveň krajský súd s poukazom na § 100 zákona o správe daní (obdobná úprava v § 78 daňového poriadku) uviedol, že rozhodnutia o odpustení daňového nedoplatku alebo jeho časti podľa § 64 zákona o správe daní sú vylúčené zo súdneho prieskumu. Z uvedeného na túto žalobnú námietku krajský súd neprihliadol.

V súvislosti s požiadavkou žalobkyne na vydanie nulitného rozhodnutia správcom dane podľa § 64 daňového poriadku, v nadväznosti na platobné výmery určujúce jej dodatočne daňovú povinnosť na dani z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 1999 a určujúce jej penále za nezaplatenie uvedenej, dodatočne určenej dane, krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie aj v zmysle kritérií ustanovenia § 64 ods. 2 daňového poriadku a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nie je nulitným rozhodnutím, nakoľko ho vydal orgán na to vecne príslušný, nebolo vydané omylom inej osobe a nebolo ani preukázané, že nadväzuje na nulitné rozhodnutia. Taktiež krajský súd z obsahu administratívneho spisu a žaloby nemal v tomto konaní preukázaný súvis tejto požiadavky s rozhodnutiami týkajúcimi sa daňových povinností na dani z príjmu žalobkyne za rok 1999.

Rovnako krajský súd v prejednávanej veci za irelevantné označil námietky žalobkyne poukazujúce na jej nepriaznivý zdravotný stav počas daňového a trestného konania. S prihliadnutím na osobnú zodpovednosť podnikateľa nesúceho riziko spojené s podnikaním, prípadne so súvisiacou administratívnou a trestnoprávnou zodpovednosťou, krajský súd dôvodil, že žalobkyňa si musela byť vedomá možnosti výkonu daňových kontrol, pričom tieto s prejednanou vecou, rovnako ako vyššie uvádzané skutočnosti spojené s dodatočným určením daňovej povinnosti za rok 1999, nesúvisia. V tejto súvislosti taktiež poukázal na skutočnosť, že preskúmaným rozhodnutím nebola vyrubená daň na základe vykonanej kontroly, ale na základe údajov, ktoré oznámila sama žalobkyňa v riadne a včas podanom daňovom priznaní dane z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2009.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa ustanovení § 205 ods. 2 písm. d) a písm. f) OSP a navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov a vráti vec žalovanému na ďalšie konanie. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila.

Žalobkyňa napáda nesprávne vyhodnotenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, ktoré žalobkyňa, argumentačne zhodne s dôvodmi žaloby, vidí v nezohľadnení ňou uvádzaných súvislostí vyplývajúcich zo zaplatenia daňovej povinnosti žalobkyne na dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 1999 v sume 466 263,-Sk, a to v spojení so závermi ohľadne výšky tejto daňovej povinnosti ustálenej na základe znaleckého dokazovania, vykonaného v rámci trestného stíhania vedeného voči žalobkyňi, stanovenej na sumu 7 425,-Sk. Žalobkyňa predovšetkým dôvodí, že bola v trestnom konaní na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010 oslobodená spod obžaloby z trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov). Výšku daňovej povinnosti z príjmov žalobkyne za zdaňovacie obdobie 1999 v sume 7 425,-Sk, vyplývajúcu zo znaleckého posudku vypracovaného v rámci uvedeného trestného stíhania vedeného voči jej osobe, žalobkyňa považuje za správne určenú daňovú povinnosť, a preto nesúhlasí s názorom žalovaného, že na základe vyššie uvedeného oslobodzujúceho rozsudku v trestnom konaní nedošlo k určeniu daňovej povinnosti v uvedenej sume, ale zostáva v platnosti jej výška 466 263,-Sk, právoplatne určená dodatočným platobným výmerom vydaným príslušným správcom dane.

V nadväznosti na uvedené žalobkyňa namieta nezákonné použitie ňou vykonanej platby v sume 466 263,-Sk správcom dane, ktorý bez prihliadnutia na správnu výšku daňovej povinnosti z príjmu fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 1999, t. j. v sume 7 425,-Sk, v rozpore s § 58 zákona o správe daní túto použil na čiastočnú úhradu dane z príjmov fyzických osôb zo rok 1999, na úhradu daňovej povinnosti za rok 2003 a na úhradu preddavkov na daň na rok 2004. Podľa žalobkyne v danom prípade ide o povinnosť uloženú rozhodnutím, takže z platby mal správca dane najskôr uhradiť predpis z daňovej kontroly, nie bežné preddavky za rok a daňovú povinnosť. Zároveň žalobkyňa namieta, že použitie prijatej platby mal správca dane oznámiť žalobkyňi, ale tak neučinil.

Súvislosť zaplatenia dane z príjmov za rok 1999 so žalobou napadnutými rozhodnutiami žalobkyňa vidí v skutočnosti, že zaplatením dane z príjmov za rok 1999 vo vyššej sume, ako mala byť, t.j. zaplatením 466 263,-Sk namiesto 7 425,-Sk, jej vznikol na dani preplatok, ktorého použitím na úhradu dane z príjmov žalobkyne za zdaňovacie obdobie roku 2009 by nebol vznikol nedoplatok na tejto dani, a teda nebola by nastala skutočnosť odôvodňujúca vyrubenie úroku z omeškania za nezaplatenie tejto dane žalobkyňou riadne a včas.

Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov a konania, ktoré predchádzali ich vydaniu, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 250i ods. 3 OSP na vady konania pred správnym orgánom sa prihliada, len ak vzniknuté vady mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa čl. 1 ods. 1 vety prvej Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 165 ods. 2 daňového poriadku v znení účinnom od 01.01.2012 daňové konania začaté a právoplatne neukončené pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov; sankcia sa uloží podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení účinnom do 31. decembra 2011, ak skutočnosť rozhodujúca pre uloženie sankcie nastala do 31. decembra 2011 a ak je to pre daňový subjekt priaznivejšie.

Podľa § 156 ods. 1 písm. a) daňového poriadku v znení účinnom do 31.07.2014 úrok z omeškania správca dane vyrubí podľa odseku 2, ak daňový subjekt nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote alebo v ustanovenej výške alebo v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí správcu dane daň alebo rozdiel dane.

Podľa § 49 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov daňové priznanie alebo hlásenie sa podáva do troch kalendárnych mesiacov po uplynutí zdaňovacieho obdobia, ak tento zákon neustanovuje inak; prehľad sa podáva do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí kalendárneho štvrtroka. V lehote na podanie daňového priznania je daňovník povinný daň aj zaplatiť.

Podľa § 50 ods. 4 zákona o správe daní proti postupu správcu dane pri platení a evidencii dane môže daňový subjekt podať reklamáciu. Na podmienky a spôsob vybavenia sa primerane vzťahujú odseky 2 a 3.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a) až c) zákona o správe daní konanie ukončené právoplatným rozhodnutím okrem rozhodnutia, ktorým sa rozhodnutie zmenilo mimo odvolacieho konania (§ 53 ods. 3) a rozhodnutia o námietke (§ 50 ods. 3), sa obnoví na žiadosť účastníka konania alebo z úradnej moci, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,
- b) rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom,
- c) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak.

Podľa § 75 ods. 1 písm. a) až c) daňového poriadku daňové konanie ukončené právoplatným rozhodnutím, okrem rozhodnutia, ktorým sa rozhodnutie zmenilo alebo zrušilo mimo odvolacieho konania podľa § 77 ods. 3, sa obnoví na návrh účastníka konania alebo z úradnej moci, len ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na výrok rozhodnutia a nemohli sa v konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,
- b) rozhodnutie bolo vydané na základe dôkazov, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom,
- c) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušný orgán rozhodol inak.

Predmetom odvolacieho konania je posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky podľa § 156 ods. 1 písm. a) daňového poriadku, stanovené na vyrubenie sankčného úroku žalobkyni z dôvodu nezaplatenia daňovej povinnosti priznanej žalobkyňou k dani z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 2009, ktorý jej bol vyrubený rozhodnutím správcu dane č. 9514301/5/3221600/2014 zo dňa 02.07.2014.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho a súdneho spisu, posúdiac argumentáciu odvolacích dôvodov žalobkyne, konštatuje, že vo vzťahu k splneniu podmienok na vyrubenie sporného sankčného úroku žalobkyni z dôvodu nezaplatenia predmetnej daňovej povinnosti, sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa len nasledujúce podstatné dôvody (§ 219 ods. 2 OSP).

Z obsahu odvolania podaného v preskúvanom daňovom konaní, ako i z obsahu podanej žaloby a odvolacích dôvodov vyplýva, že ťažisko právnej argumentácie žalobkyne v podstate spočíva v

spochybňovaní výšky dodatočne rozhodnutím správcu dane určenej daňovej povinnosti žalobkyne na dani z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 1999 (ďalej len „daň z príjmov za rok 1999“), ktorej zaplatením na základe daňovej exekučnej výzvy v sume 466 263,- Sk, mal podľa žalobkyne vzniknúť na uvedenej dani preplatok. Ako vyplýva z jej podaní, žalobkyňa, vychádzajúc z právoplatného rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010, ktorým bola oslobodená spod obžaloby z trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona, má za to, že výška dane z príjmov za rok 1999 v skutočnosti činila 7 725,- Sk. Toto tvrdenie o výške dane z príjmov za rok 1999 žalobkyňa opiera o závery znaleckého posudku vypracovaného pre účely trestného konania vo vyššie uvedenej veci súdnym znalcom Ing. E. Q. pod č. 1/2009 zo dňa 17.06.2008 v znení jeho doplnenia zo dňa 03.12.2009.

V odvolaní podanom v daňovom konaní (č. l. 71 administratívneho spisu) žalobkyňa uviedla: “Pretože som zaplatila na základe pochybenia pracovníčky DÚ Martin v r. 2005 na účet DÚ sumu 466.263 Sk, mám za to, že som preddavkovo zaplatila DÚ daň z príjmov z mojej činnosti až do r. 2011 podľa podaných daňových povinností za príslušné zdaňovacie obdobia.“

Z uvedeného vyplýva, že žalobkyňa týmto vyjadrením akoby dávala správcovi dane na vedomie, že si jednostranne započítava svoju pohľadávku proti pohľadávkam správcu dane pozostávajúcej z jej daňových povinností na dani z príjmov za jednotlivé zdaňovacie obdobia, až do roku 2011. Žalobkyňa má v podstate za to, že započítava pohľadávku vzniknutú z titulu jej preplatku na dani z príjmov za rok 1999, ktorý mal vzniknúť zaplatením tejto dane v sume určenej dodatočným platobným výmerom, 466 263,- Sk, namiesto sumy 7 725,- Sk vyplývajúcej zo záveru vyššie uvedeného znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného stíhania.

Zároveň žalobkyňa na podporu svojich tvrdení v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa zdôrazňuje, že z trestného rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010 je zrejmé, že žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby z dôvodu, že trestný čin nespáchala.

Vyššie uvádzané argumenty a dôvody nezákonnosti žalobou napadnutých rozhodnutí daňových orgánov oboch stupňov nemožno akceptovať.

Nemožno prisvedčiť dôvodom, na základe ktorých žalobkyňa prijala záver o výške jej daňovej povinnosti za rok 1999 v sume 7 725,- Sk, ani postup, akým si stanovila výšku vlastného daňového preplatku a následne jednostranným úkonom započítala ňou predpokladaný daňový preplatok na daňové povinnosti nasledovných zdaňovacích období.

Akceptovanie uvedeného postupu by bolo popretím princípov legality a právnej istoty, na ktorých je postavený právny štát a jeho právny systém (čl. 1 ods. 1 ústavy).

Obsahom princípu legality a zásady zákonnosti ovládajúcej správu daní a daňové konanie, resp. správne konanie ako také (čl. 2 ods. 2 ústavy, § 2 ods. 1 zákona o správe daní), je okrem iného aj požiadavka, aby vo veci konal kompetentný správny orgán, t.j. majúci podľa príslušných zákonov právomoc na konanie a aby konal zákonom stanoveným procesným postupom.

V nadväznosti na uvedené odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že jednou zo záruk právnej stability vzťahov založených správnym rozhodnutím je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia. Aj v správnom práve, resp. v správnom konaní všeobecne, sa uplatňuje princíp „rei iudicatae“, ktorý znamená, že o právoplatne rozhodnutej veci nemožno znova rozhodovať. Výnimku tvoria prípady využitia mimoriadnych opravných prostriedkov postupmi upravenými procesnými verejnoprávnymi predpismi (obnova konania a preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania), ktorými za splnenia zákonom stanovených podmienok možno dosiahnuť nápravu právoplatných správnych rozhodnutí.

V predmetnej veci prichádzalo do úvahy využitie obnovy konania podľa § 51 ods. 1 písm. a) až c) zákona o správe daní, resp. § 75 ods. 1 písm. a) až c) daňového poriadku. Na túto možnosť bola žalobkyňa upozornená správcom dane v jeho odpovedi zo dňa 05.04.2004, adresovanej žalobkyni na základe jej vyjadrenia k oznámeniu o výške jej daňového nedoplatku evidovaného správcom dane ku dňu

31.12.2003 (príloha administratívneho spisu č. 28).

Rozhodovať o výške dodatočne určenej daňovej povinnosti na dani z príjmov na základe výsledkov daňovej kontroly sú oprávnené daňové úrady, ktorých právomoc je daná § 5 ods. 3 písm. a) zákona č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 2 daňového poriadku, resp. do 31.12.2011 bola daná na základe § 4 ods. 3 zákona č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly v platnom znení v spojení s § 1a písm. d) zákona o správe daní (zákon č. 511/1992 Zb.).

Preto nie je možné, aby bola výška dane z príjmov žalobkyne za rok 1999 určená rozhodnutím súdu v konaní podľa Trestného poriadku (zákon č. 141/1961 Zb.), ktorého predmetom bolo rozhodovanie o vine, resp. nevine žalobkyne zo spáchania skutku tvrdeného v obžalobe podanej príslušným prokurátorom ako orgánom činným v trestnom konaní.

V súvislosti s tvrdením žalobkyne, že bola vyššie uvedeným rozsudkom okresného súdu oslobodená spod obžaloby z dôvodu, že trestný čin nespáchala, odvolací súd uvádza, že toto tvrdenie z obsahu výroku ani z jeho odôvodnenia nevyplýva.

Podľa výroku rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 1T/89/2003 zo dňa 17.03.2010, právoplatného dňa 22.04.2010, žalobkyňa bola súdom oslobodená spod obžaloby z trestného činu skrátenia dane a poistného podľa § 148 ods. 3 Trestného zákona podľa § 226 písm. b) Trestného poriadku účinného do 31.12.2005, pretože skutok v zmysle obžaloby nie je trestným činom. Okresný súd konštatoval nenaplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu z dôvodu nedostatku subjektívnej stránky spočívajúcej v nepreukázaní úmyselného konania žalobkyne (str. 7 trestného rozsudku). To znamená, že žalobkyňa nebola oslobodená spod obžaloby z iného dôvodu predpokladaného Trestným poriadkom, napr. pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bola žalobkyňa stíhaná alebo z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchala žalobkyňa. Naopak, okresný súd v rozsudku konštatoval zistenia znaleckého dokazovania vo vzťahu k daňovej povinnosti žalobkyne na dani z príjmov za rok 1999, v rámci ktorých okrem iného súdny znalec uviedol, že žalobkyňa nevyužila možnosti podania mimoriadnych opravných prostriedkov podľa zákona o správe daní a platobný výmer Daňového úradu Martin č. 666/2201/23874/02/Rev zo dňa 25.02.2002 (ním určená daňová povinnosť na dani z príjmu zo rok 1999 v sume 466 263,- Sk) „je platný a vykonateľný“ (str. 6 trestného rozsudku).

S prihliadnutím na uvedené okolnosti prípadu a tvrdenia žalobkyne, odvolací súd uvádza, že žalobkyňa ako daňový subjekt, ktorému bola právoplatným a vykonateľným rozhodnutím určená daňová povinnosť, nie je oprávnená si započítať jednostranným úkonom podľa vlastnej úvahy preplatok na určitej dani proti iným pohľadávkam správcu dane pozostávajúcim z jej daňových povinností na iných daniach.

Z uvedeného dôvodu zaplatením vymáhaného daňového nedoplatku na dani z príjmov za rok 1999 v sume 466 263,- Sk žalobkyňa nevznikol preplatok na tejto dani, ktorý by jednostranne mohla započítať na daň z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2009. Takýto úkon, nemajúci oporu v zákone, nemá právny účinok predpokladaný žalobkyňou. Preto, ak nezaplatila riadne a v zákonom stanovenej lehote priznanú daňovú povinnosť na dani z príjmov za zdaňovacie obdobie roku 2009, nastali podmienky predpokladané ustanovením § 156 ods. 1 písm. a) daňového poriadku na vyrubenie úroku z omeškania.

V prípade pochybností o správnom použití platieb žalobkyne alebo o správnom výšky jednotlivých daní a daňových nedoplatkov žalobkyne evidovaných príslušným správcom dane, mala žalobkyňa k dispozícii na využitie opravných prostriedkov reklamácie podľa § 50 ods. 4 zákona o správe daní.

Na základe vyššie uvedeného a v spojení s citovanými ustanoveniami zákonov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny postupom podľa § 250ja ods. 3 vety druhej OSP v spojení s § 219 ods. 1, ods. 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c veta prvá

OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže v odvolacom konaní nebola úspešná.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.